

Z Dodatami kosztuje
w prenumeracji: Bez poc-
zty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Reklama-
cye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Według doniesienia przewielebnego konsystorza biskupiego w Krakowie zebrano w probostwach krakowskich w drodze składek na wsparcie poszkodowanych przez wylew wód w obwodzie przemyskim 13 złr. w. a. i pieniądze te zostały przesłane c. k. władzy obwodowej w Przemyślu.

(Z urzędowej części „*Krakauer Zeitung*“.)

C. k. komisya namiestnicza nadała opróżnioną przy głównej szkole w Wadowicach posadę nauczyciela czwartej klasy placu nauczycielowi głównej szkoły w Białej *Franciszce Dbałowskiemu*, poruczając mu zarazem dyrekcję głównej i niższej realnej szkoły w Wadowicach.

Z c. k. komisji namiestniczej.

Kraków. 30. sierpnia 1864.

Cześć nieurzędowa.

Lwów. 3. września.

Z powodu przesadnych i fałszywych wieści, obiegających po dziennikach zagranicznych co do aresztowań przedsięwziętych w południowym Tyrolu, oświadcza *Gazz. di Trento*, że ogólna liczba osób uwięzionych w całym Tyrolu włoskim nie przechodzi 30, że wszyscy więźniowie zostali już oddani przynależnej władzy, i że się pomiędzy nimi nie znajdują ani kobiety ani urzędnicy. To ostatnie zaprzeczenie wymierzone jest głównie przeciw wychodzącemu w Botzen *Südtiroler Volksblatt*, który powążył się donosić, że w Trydencie aresztowano także urzędników jako zdrajców kraju.

Baron Scheel-Plessen, który jak wiadomo powołany został do Wiednia dla ułatwienia układów finansowych między mocarstwami niemieckimi i Danią, jest ciągle jeszcze przedmiotem rozmaitych pogłosek i zarzutów, podnoszonych w dziennikarstwie niemieckim przeciw jego osobie. Z tego powodu występuje teraz pruska *Kreuzzeitung* w jego obronę, i przypomina, że właśnie baron Plessen był najpierwszym, który w radzie państwa w Kopenhadze występował publicznie przeciw nadużyciom ówczesnego rządu, że nikt więcej od niego nieprzechylił się do wyjaśnienia Niemcom krzywdy, wyrządzonej Księżstwu, i że na rozmaitych zgromadzeniach stanów prowadził on obrady w taki sposób, iż niemożna go posądzać bynajmniej o zapoznawanie prawdziwego interesu tych Księstw.

Podług doniesienia dzienników *duńskich* z 30. z. m. zalecił wydział polityczny Volkstingu następującą uchwałę do przyjęcia: „Volksting wyraża nadzieję, że rząd przy zawieraniu pokoju potrafi zabezpieczyć naturalne i święte prawo ludności, tak szleswickiej jako też jutlandzkiej, ażeby mogła za pomocą wolnego głosowania podług dystryktów lub gmin decydować o przyszłym swoim losie, i zaleca rządowi do przyjęcia wniosków 119 Szleswiczau.“ — Także Landting zalecił rządowi petycję szleswicką w tym względzie. — Jak donosi *Kreuzstg.* wyraził rząd duński życzenie, ażeby mieszkańcy północnego Szleswiku, którzy są narodowości duńskiej, mogli zachować język duński w kościele i w szkole, i dziennik ten dodaje, że mocarstwa sprzymierzone nie odmówią pewnie tej koncesyi, gdyż nie myślą one ponawiać uciemnienia, dla którego właśnie prowadziły terazniejszą wojnę.

W Genewie niezdołano dotąd jeszcze przywrócić zupełnej spokoju, zwłaszcza, że przedsięwzięte skutkiem śledztwa aresztowania stały się nowym powodem do rozdrażnienia umysłów. Dnia 31. z. m. uwięziony został prezydent dawnej rady stanu Fontanel, prócz tego ma nastąpić wkrótce aresztowanie kilku innych znakomitych osób, i żąda panuje w mieście wielka agitacya. Komisarze federacyjni zażądali jednego bataliona dragonów dla wzmożenia załogi, i rada federacyjna uczyniła zadość temu żądaniu.

Poczta z Ameryki północnej sięga do 22. sierpnia. Generał unionistów Grant zajął 19. sierpnia pozycję przy koleji żelaznej z Weldon. Tam napadnięty i odparty stracił Grant 3000 ludzi; później jednak otrzymał posiłki i zajął napowrót swoją pozycję. Pochód generała separatystów Earlego wywołuje wielkie wzburzenie w Marylandzie.

Monarchia Austriacka

Wiedeń. 1. września (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Powrót Najjaśn. Pana z wycieczki na łowy do Styryi ma dopiero w sobotę nastąpić. Arcyksiężca Ernest i Leopold udali się przedwczoraj do Steinfeld, by się znajdować tam na próbach strzelania i powrócili jeszcze tego samego dnia do Wiednia.

Pobyt w Wiedniu barona Bacha, posła austriackiego przy stolicy apostolskiej, ma jak donosi *Corr. Tud.* — potrwać dwa

tygodnie. Resztę czasu swojego urlopu ma baron przepędzić w Wyższej Austrii.

Pan Maurycy B. Lasky ofiarował ministerstwu wojny 1000 złr. z przeznaczeniem, ażeby te pieniądze w uroczystość urodzin Najjaśn. Pana rozdane zostały jako gratyfikacya zawiadowcom warsztatów i rebotnikom c. k. komendy artylerji zbrojowniczej N. 16.

Wiedeń. 31. sierpnia. (Szczupłość obecnych wiadomości politycznych.) Dzień dzisiejszy nader jest ubogi w materiały polityczne. Negocyacye pokojowe, stanowiące najważniejszy wypadek obecnego czasu, pokryte są najzupełniejszą tajemnicą, o słowach w nich wyrzeczonych, o osobach do negocyacji wpływających, skąpe tylko doniesienia dochodzą do publicznej świadomości. Północne dzienniki niemieckie piszą, iż dla regulacyi granic ustanowiony został ściślejszy wydział, w którym ze strony Austrii podpułkownik Schönfeld, ze strony zaś Prus podpułkownik Thile zasiadać mają. Ostatnie wiadomości z Kopenhagi donoszą o rozprawach nad adresem Szleswiczau północnych, żądających poparcia głosowania ludowego w Szleswiku. Ci co adres ten podpisali, oświadczają, iż w razie jeżeli nie przyjdzie do głosowania powiatami, przeszło 200.000 Szleswiczau po duńsku mówiących a z nimi i ci co mówią po niemiecku jednak sercem są Duńczykami, jednym pociągiem pióra w najęplakańszy los popadną. Prezes rady ministrów oświadczył, iż rząd duński adres pochwała i uwzględni, iż kwestyę narodowości na konferencyach wiedeńskich już poruszył, i że postanowił działać o ile tylko będzie mógł w obronie politycznych i narodowych interesów ludności szleswickiej.

Oświadczenie to prezesa rady ministrów jest dalszym ciągiem tego, co niedawno minister skarbu wypowiedział. Wszakże jedno i drugie nie wielkie mogą mieć znaczenie. Ministerium nie może się ludzi nadziewać, iż preliminarya zmienione być mogą. Czyli zaś szczegółowe położenie, w jakim się ministerium nie w obec ludu lecz w obec reprezentacyi ludowej znajduje, tego wymaga, ażeby podsycalo nadzieje o których ziszczeniu samo powątpiewać musi, o tem trudno sądzić z oddalenia, słusznie jednak wnosić można, iż względy na takowe położenie jedynym są powodem oświadczeń, z którymi w sejmie wystąpiło.

Francya.

(Różne wiadomości.) Z Paryża piszą do *Jener. Kor. austr.* pod dniem 29. sierpnia, iż p. Quanten, naczelnik stronnictwa narodowego w Szwecyi i p. Hansen, którzy w czasie kampanji szleswickiej różne bajki do *Pays* pisali, znów się na bruku paryzkim pojawili i prawią o powstaniu północnego Szleswiku, o węzłach familijnych między Turynem a Kopenhagą i o podobnych tajemnicach, które pewno na zawsze tajemnicami pozostaną. Z Palais Royal wyszło podobno hasło, w skutek którego prasa północna wrzeszczeć będzie na Niemcy krajozereze. — Książę Ernest Koburgski opuścił wczoraj Paryż. I poseł pruski, hrabia Goltz, wyjechał za urlopem wprost do Berlina. Ze zaś dawniej odbyć miał podróż do gór pirenejskich, przeto wyjazd ten do Berlina różnie komentują. O wyjeździe Cesarza do Chalons wczoraj już donieśliśmy, w piątek gwardya narodowa uda się do doliny Satory dla ćwiczenia się w strzelaniu. W Chalons oczekują pruskiego generała Roon z dwoma oficerami.

Królewicz Humbert przywiózł Cesarzowi własnoręczny list ojca swego Króla Wiktora Emanuela. Pogłoski, które z powodu tego listu były w obiegu, okazują się mylnie. Chociaż bowiem z niektórych stron starają się utrzymać powieść o bliskim ożenieniu księcia Humberta z księżniczką Anną Murat, to jednak jest to tylko fortel dla pokrycia odwrotu, gdyż w końcu małżeństwo to dla wpływów z bardzo wysokiej strony stało się niepodobnem.

Szwajcaryja.

Berna, 30. sierpnia. (Do zaburzeń w Genewie. — Goście polscy.) Komisarze federacyjni w Genewie oznajmili radzie federacynej, że śledztwo odbywa się energicznie, i że aresztowano już kilka osób, jako to: John Perriera, Pinarda i Badela; za temi nastąpią dalsze aresztowania. W ogóle nie podlega wątpliwości, że śledztwo to przeprowadzone będzie z należytą powagą i surowością.

Ze sprawozdania pana Verrier, inspektora obudwu arsenatów pokazuje się, że z jednego (Grand-Pré) zabrano sześć dział, i że teraz brakuje jeszcze 150 karabinów w tym arsenale. Komisarze wydali powtórna odezwę względem zwrócenia tej broni do 31go sierpnia, zagrażając później karą.

Szwajcarski departament sprawiedliwości i policyi otrzymał doniesienie, że z Austrii chce 1000 do 1200, a z Saxonii do 1000 wychodźców polskich wynieść się do Szwajcaryi, i mniejsze ich transporta miały się już dzisiaj rozpocząć. Rada federacyjna postanowiła przeto dowiedzieć się u rządów tych państw, czy to

prawda, i jeżeli tak jest istotnie, zaprotestować przeciw takiemu narzucaniu wychodźców, jakiegoby również inne państwo nieprzyjęło ze strony Szwajcaryi. Zwróci on uwagę na to, że jeżeli wychodźcy z Szwajcaryi przyjęci zostali we Francyi a z szczególną liberalnością we Włoszech, jest to skutek wzajemnej umowy, gdyż żadne państwo nie jest obowiązane przyjmować u siebie wychodźców, którzy gdzieindziej znaleźli schronienie, podobnie jak nie ma obowiązku dozwalać bez swojej wiedzy i woli przejazdu osobom niemającym paszportu lub potrzebującym wsparcia do innego państwa, które przyzwolenie nie jest znane, a zwłaszcza jeżeli to wszystko ma się dziać jego kosztem.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) Do *Jen. kor.* piszą z Turynu pod dniem 26. sierpnia, iż minister oświecenia publicznego Amari nie uważa się już jako należący do składu sardyńskiego ministerium, chociaż się jeszcze do dymisyi nie podał, bo już nie podpisuje aktów do jego ministerium należących. W dniu 23. sierpnia odbyła się w pałacu królewskim konferencya znakomitszych generałów i innych osób dla naradzenia się czyli Włochy przy obecnym położeniu kraju i obecnym stanie armii swej, w wojenną politykę wdawać się mogą i wdawać się powinny. Rezultat narady pokryty jest głęboką tajemnicą, dziś tylko mówią, iż generałowie La Marmora i Cialdini mianowani być mają marszałkami „Królestwa włoskiego“. Zdaje się, iż generał Bixio popadł w niełaskę królewską. Minister Peruzzi, od którego wyszedł zakaz odbycia miłyngu w Florencyi pierwszy ma być z pomiędzy ministrów, który stawić się miał do dyspozycyi Króla na przypadek gdyby zaszła potrzeba okrycia zastaną posagu wolności, jak się dziennik *Stampa* organ p. Spawenty tajemniczo wyraża. Mówią tu z pewnością, iż przeszkody zameżcia królewicza Humberta z księżniczką Anną Murat, które to zameżcie na seryo projektowane było, wyszły ze sławnej rodziny oblubienicy.

Ostateczne obsadzenie nuncjatury w Meksyku nastąpi dopiero po alokucyi ojca św., która w krótko nastąpić ma i w której o Meksyku wzmianka będzie. Przeznaczony jest jednak na tę posadę prałat Meglia, który towarzyszy ministrowi wojny, księdzu Merode, w podróży jego do Francyi.

Z Palermo piszą pod dniem 24. sierpnia, iż wielki las skarbowy Ticuzza, prawie cały ogniem splonął. Wszystkie starania i środki nie zdołały ugasić ognia i rząd traci jedną z najznacniejszych swych posiadłości, która dotąd była źródłem znacznego dochodu.

Niemcy.

Poznań, 31. sierpnia. (*Proces dam polskich w Poznaniu.* — *Pobyt p. Bismarka w Mnichowie.*) Zbliża się koniec śledztwa w drugim procesie politycznym, który co do liczby obwinionych nie będzie ustępował olbrzymiemu procesowi polskiemu w Berlinie. Będzie to proces kobiet polskich w Poznańskim. Jak się z sądowego badania wykazało, egzystowało w Poznańskim stowarzyszenie dam polskich z punktem centralnym w Poznaniu pod nazwiskiem towarzystwa „żelaznego łańcucha“, mające na celu zbieranie darów w pieniądzech i kosztownościach na rzecz powstania polskiego. Akta tego procesu oddane już zostały sędziemu śledczemu berlińskiego kamergierichtu. — W kółkach niemieckich twierdzą, iż sejm prowincyi poznańskiej w tym roku zwołany nie będzie; chociaż nie przyszkadzano wyborowi deputowanych, to jednak niejaki p. Hofmeyer wybrany został na deputowanego ze stanu rycerskiego. — P. Tempelhof, prezes stowarzyszenia dla utrzymania niemieckiej narodowości w Poznańskim, kandydat stronnictwa gazety krzyżowej, przy wyborach się nie utrzymał.

Do powszechnej gazety augsburgskiej piszą z Mnichowa pod dniem 29. sierpnia, co następuje: Że p. Bismark w podróży swej z Wiednia do Mnichowa wstąpił, uważać można za dowód, iż Prusy życzą sobie i starają się o to, ażeby opuścić nieprzyjazną postawę względem państw pośrodkich, że życzą sobie do porozumienia w wiszących kwestjach, mianowicie w kwestyi handlowej. Chociaż zaś przybycie p. Bismarka do Mnichowa nie nastąpiło z wyraźnego urzędowego rozkazu, i nie zdaje się, ażeby wchodzić miał z ministrem spraw zewnętrznych baronem Schrenk w ważne owe negocjacje, o których powszech. gazeta augsburgska dawniej wspominała, to jednak przy widzeniu się obu mężów stanu przyjsć musiały na stół wiszące kwestye, i to pewno nie ze szkodą interesów, których dotyczy.

Że zaś p. Bismark w czasie pobytu swego w Mnichowie często się z baronem Schrenkiem widywał, to łatwo sobie można wytłumaczyć, ponieważ obadwa mężowie stanu od dawna się znają, i przed ważnemi posadami, które obadwaj dziś zajmują, dawniej ze sobą kolegowali jako reprezentanci rządów swych w Frankfurcie nad Menem. Dobrym znakiem porozumienia się rządów we wszystkich kwestjach jest otwarcie negocjacyj handlowych w Berlinie między Austryą, Prusami i średniemi państwami. Że negocjacje takowe miejsce mieć będą, żadnej nie ulega wątpliwości. Jutro lub pojutrze przybędzie do Mnichowa minister saski baron Beust w przejeździe do Gasteinu.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. sierpnia. (*Poborcy podatków.*) *Pos. Ztg.* donosi: W okolicach Krośniewic, Koła i Łęczycy ukazali się

w ostatnich czasach ludzie mieniący się być agentami tak zwanego rządu narodowego i usiłujący ściągać dla niego podatki. Ponieważ mieli oni nietylko pełnomocnictwa opatrzone w pieczęcie, lecz także kwitaryusze z pieczęcią rządu narodowego, a obok tego opłaty, których żądali, były nieznaczne, przeto znaleźli się tacy, co bądź z patriotyzmu, bądź zaś, i po największej części z obawy płacili podatki. Lecz okazało się obecnie, że poborcy ci nie byli wcale przez żaden rząd narodowy upoważnieni do ściągnięcia podatków, lecz spekulowali na własną rękę. Papierów z pieczęcią tak zwanego rządu narodowego dostarczył im za wynagrodzeniem pewien żyd z Grzegorzewa, który pozostawał w stosunkach z jakimś kucharzem, służącym u jednego z członków komitetu; dostał on przez niego za 25 rs. pieczęć, którą kucharz skradł swemu panu. Żyd przeto przykładał pieczęć do papierów, który mu pisał bardzo pięknie pewien były nauczyciel polski, i sprzedawał takowe kuntmanom, na których mógł polegać i którzy następnie robili interesa w charakterze poborców.

(*Projektowana kolej żelazna.*) Według *N. Pr. Ztg.* utworzony został plan prowadzenia drogi żelaznej z Wrocławia przez Kalisz do Warszawy. Na skutek zachęty danej przez dziedzicznego wielkiego łowczego szlaskiego, hr. Hugona Reichenbacha z Schönwaldu pod Oleśnicą, utworzył się był od dawna w Wrocławiu komitet, mający na celu budowę drogi żelaznej z Wrocławia do granicy polskiej; jasnym atoli było, że bez przedłużenia tej drogi na terytorium Królestwa Polskiego, dochód z niej byłby bardzo mały. Obok tego powstanie polskie spowodowało zaniechanie prac tego komitetu. Z tego powodu hrabia Reichenbach wszedł niedawno w stosunki z pułkownikiem baronem Bremsenem, naczelnikiem wojennym w Łodzi, biorącym bardzo żywy udział w przedsięwzięciach tego rodzaju, tak, iż za jego spóldziałaniem i pod jego prezydencyą odbyła się tu onegdaj w tym względzie konferencya. Postanowiono posłać do Warszawy deputację dla zakomunikowania hr. Bergowi wiadomości o projekcie drogi żelaznej przez Kalisz do Warszawy i dla uzyskania jego wpływowego spóldziałania. Utworzył się komitet, który się dzieli na oddział polsko-rosyjski i oddział pruski; pierwszy pozostaje pod prezydencyą barona Bremsena, w drugim zaś prezyduje hr. Reichenbach. Oba oddziały mają pozostawać w ścisłym związku, gdyż z następstwem czasu droga żelazna zarządzana będzie jako nierozdzielna całość, jakkolwiek w każdym respektive kraju roboty będą oddzielnie prowadzone.

(*Rozkazy do wojsk.*) *Dzien. Warsz.* donosi: W rozkazach do wojsk w Królestwie z dnia 11go, 12go i 13go (v. s.) b. m. czytamy: Na czas nieobecności naczelnika sztabu wojsk w Królestwie generał-lejtnanta Minkwitza, udającego się na urlop za granicę, obowiązki jego ma pełnić naczelnym kwatermistrz generał-major Czernicki. — Na miejsce kapitana Litewskiego pułku leib-gwardyi Pietruszewskiego, powracającego na własne żądanie do pułku, mianowany został wojennym naczelnikiem powiatu Piotrkowskiego major Kegsholmskiego pułku grenadyerów Cesarza austriackiego Nikitin. — Z powodu możności w obecnych czasach zniesienia wojskowego oddziału drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej polecone zostało to dopełnić na następujących zasadach: Linie drogi żelaznej, podzieliwszy ją na trzy części, poddać pod zwierzchnictwo właściwie pod względem wojskowym, dowódców pułków stojących na przestrzeni tej drogi, a mianowicie część północną dowódcy 5go Kijowskiego pułku grenadyerów Najjaśniejszego Króla Niderlandzkiego w m. Skierniewicach; średni dowódcy 37go Tobolskiego pułku piechoty Jego cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Sergiusza Alexandrowicza w m. Piotrkowie; południowy zaś dowódcy 40go Kolywańskiego pułku piechoty w m. Częstochowie z tem nadmienieniem, że po zniesieniu oddziału dowódcy tych pułków we wszystkich interesach dotyczących powierzonego im zarządu częstkami drogi żelaznej pod względem wojskowym powinni odwoływać się wprost do wojennego naczelnika oddziału warszawskiego.

Rosya.

(*Eskadra rosyjska w San Francisco.*) *Kron. Wiest.* podaje doniesienie otrzymane od korespondenta swego z eskadry rosyjskiej znajdującej się w San Francisco, że dowódca tej eskadry admirał Popow, ma wkrótce oddać komendę admirałowi Jendaturow, i że następnie pomieniona eskadra opuści San Francisco.

Księstwa Naddunajskie.

Belgrad, 28. sierpnia. (*Otwarcie skupużyny.*) Skupużyna została dzisiaj otwarta. W mowie tronowej książę wspominał najprzód o stosunkach zagranicznych, przeszedł potem do kwestyi fortcey, i rzekł: „Bombardowanie stolicy uczyniło stosunek Serbii do wys. Porty przedmiotem obrad między gwarantującemi mocarstwami, które popierają słuszne życzenia mojego rządu, i cieszmy się, że Wam moi Panowie mogę oświadczyć gotowość Porty do uczynienia koncesyi, tak, że jak mam nadzieję, kwestya fortcey będzie z powszechnem zadowoleniem załatwiona.“ Zapowiedział rozmaite ustawy, między którymi najważniejsze są: ustawa co do budowy kolei żelaznych, ustawa co do uregulowania lasów, i ustawa względem urządzania gmin. Co do tej ostatniej słyhać, że ma być regulaminem gminnym na najszerszej podstawie autonomicznej. Gdy książę miał mówić o ostatniem sprzyśnięciu, deputowani zaczęli wołać: „nie chcemy żadnych zmian, już wycierpieliśmy dosyć; nasi ojcowie żyli szczęśliwie z Twoim ojcem książę, i my chcemy żyć szczęśliwie

pod Twojem panowaniem; nie dopuścimy nie przeciw Tobie, dzień i noc będziemy gotowi Tobie na pomoc." Poczem zabrzmiało donośnie zivio! W ogólności deputowani serdecznie powitali i pożegnali księcia. Sala, w której skucezyna ma się odprawiać, była wspaniale ozdobiona. Publiczność zebrała się bardzo licznie; reprezentanci mocarstw zagranicznych przybyli in corpore i zajęli wyznaczone miejsca.

Do *Jeneralnej Korespondencji austriackiej* piszą z Belgradu: W serbskich kołach rządowych utrzymują, że przeniesienie skucezyny z Kragujewacz do Belgradu nastąpiło w skutek życzenia księcia Michała. aby konsulowie europejscy mogli naoznie przekonać się, że rząd nie wywiera żadnego wpływu na to zgromadzenie, i poznać, jaka jest w Serbii wolność mówienia. Lud jednak nie uznaje tego, zwłaszcza że postępowanie księcia z stowarzyszeniem literatury serbskiej pozabawiło go w części dawnego współżycia. Stowarzyszenie rzeczono zastąpiono nowym stowarzyszeniem „uczonych serbskich“, ale okrojowane statuta tegoż, a w szczególności postanowienie, aby prezes był mianowany przez rząd, nie są wcale zadawalające, i zachodzi pytanie, czy członkowie rozwiązanego stowarzyszenia zechcą wstąpić do nowego.

Bukareszt, 26. sierpnia. (Aresztowania.) W ostatnich czasach znowu aresztowano tu i wydalono emisaryuszów politycznych, którzy między mieszkającymi tu Polakami i Węgrami rozszerzali propagandę ku poparciu przygotowujących się rewolucyi w ich ojczyznach. Między innymi aresztowano także hrabiego Sehr Toss, który chociaż jest członkiem rodziny pruskiej bawi tu za paszportem francuzkim i był pełnomocnikiem koryfeuszów ostatniej rewolucyi węgierskiej. Jak się zdaje rząd pojął niebezpieczeństwo i zgnębność agitacyi emisaryuszów politycznych stronnictwa wywrotu zagranicą, czego dowodem jest rozperządzenie okólnikowe prezydenta ministrów do wszystkich prefektów dystryktowych.

Turecja.

(Zakładanie fortyfikacji w Hercegowinie.) *Jen. Kor.* pisze: Według doniesień z Hercegowiny Turcy pomimo przekonania o ile to jest szkodliwym rozpoczynają zakładanie fortyfikacji co ludność niesłychanie rozjątrza.

(Obchód urodzin Jego Mości Cesarza Austriackiego. — Wiadomości bieżące.) Jak donoszą dziennikowi *Osser. Triest.* od austriacko-tureckiej granicy pod dniem 23. sierpnia, obchodzono rocznicę urodzin Jego Mości Cesarza Austriackiego w Antiwari w sposób uroczysty. W czasie nabożeństwa, które celebrował arcybiskup metropolita, był kościół przepelniony. Wieczorem była świetna iluminacya i ognie sztuczne.

Czarnogórcy członkowie turecko-montenegrojskiej komisji do uregulowania granic ośmielili się w ostatnich czasach na terytorjum Spizy zatknąć sztandar niepodległości. Turecki komisarz udał się z powodu tej prowokacyi do swojego Muszyra w Skutari, a ten do rezydujących tam konsulów, i za interwencyą tychże kazał Książę Mikolaj usunąć ten sztandar. Według najnowszych wiadomości zostało jak wiadomo zadanie komisji do uregulowania granic ukończone z zadowoleniem stron obudwu.

Azja.

(Misya katolicka w Chinach.) Z podróży odbytej przez p. Bourbonlou, ministra francuzkiego przy dworze pekińskim, ogłoszonej w *Tour du Monde*, wyjmujemy następujący opis zakładów katolickich w stolicy państwa Niebieskiego istniejących:

Od ostatniej wojny z Chinami, zakłady misyi chrześcijańskich szybko rozwinęły się w Pekinie i przybrały po części dawną wspaniałość i świetność. Dziś mamy już w stolicy Chin cztery zakłady katolickie, to jest: Peh-Tang, czyli misya północna, położona w obrebie Żółtego miasta. Nam-Tang, czyli misya południowa, w której mieści się katedra katolicka, stojąca niedaleko bramy Tchown-Tehe, nareszcie misye: wschodnia i północno-zachodnia, położone w odpowiednich dzielnicach miasta mongolskiego. Dwie te ostatnie misye, które raczej są szkołami, przeznaczonemi dla neofitów chińskich, mają podrzędne znaczenie i dla tego o nich mówić nie będziemy. Co się tyczy Peh-Tang i Nam-Tang, które dawniej należały do jezuitów francuzkich i franciszkanów portugalskich w XVIII wieku, te swoją strukturą i bogactwem architektoniczem zasługują na uwagę.

Peh-Tang, położone w pobliżu morza Środkowego, zamyka w sobie mnóstwo budynków jednopiętrowych, rozdzielonych pomiędzy sobą obszernymi dziedzińcami i starożytną kaplicą, z wieżą obwiedzioną balustradą żelazną, gdzie znajduje się rodzaj małego tarasu. Tam oko ciekawego obejmuje rozległą panoramę na całe miasto; ztamtąd zdejmowano pierwsze widoki fotograficzne Pekinu. Park rozciągający się po za Peh-Tang jest tak piękny i obszerny, że Chińczycy nazywają go lasem. Zakład ten, wrócony niedawno misyonarzom francuzkim, podnosi się z dniem każdym z gruzów, w jakie go obróciła nienawiść ludu pekińskiego po wygnaniu jezuitów. Ocalała tylko kaplica, otoczona kratą żelazną, której cały zapęd tłumów nie potrafił przełamać. Znajduje się tam jeszcze brama triumfalna w stylu Ludwika XIV z kolumnami doryckimi, liśmi i dwoma wazonami greckimi ustawionemi na wierzchu, co wszystko razem stanowi sprzeczność w pośród zabudowań fantastycznej chińskiej architektury.

Stary portugalski zakład Nam-Tang, również oddany misyonarzom francuzkim, odznacza się katedrą katolicką. Gmach ten zbudowany za czasów Ludwika XV, składa się z dwóch wież czworobocznych i nawy. Katedra pekińska, oddana Francuzom, znajdowała się w najopłakalszym stanie i potrzeba było wiele kosztów i pracy aby ją do porządku przyprowadzić. Nakoniec po wielu usiłowaniach w r. 1861 otworzono ją do użytku wiernych w czasie świąt Bożego Narodzenia, uroczystą mszą pasterską, odprawioną o północy, i zdziwieni Chińczycy usłyszeli w nocy odgłos gongów, rodzaju bębnow naszych, odzywających się w czasie przejścia legacyi francuzkiej na nabożeństwo do nowej katedry. Od tego czasu swoboda wyznaniu udzielona przez rząd chiński, jest faktem, i niezmiernie wpływa na rozwój katolicyzmu w państwie Niebieskiem.

Kronika.

(Śmierć przez utonięcie.) We wsi Zboiskach w powiecie lwowskim utonęło w stawie d. 26. z. m. dwuletnie dziecko, prawdopodobnie przez niedozór rodziców.

(Okradzenie kościołów.) *«Czas»* pisze: W krótkim przeciągu czasu okradziono w Pradze czeskiej trzy kościoły: N. P. Maryi Zwycięzkiej, św. Tomasza i św. Henryka. Ale w d. 27. sierpnia cięższej jeszcze dopuszczono się zbrodni, bo oprócz świętokradztwa, oraz zabójstwa w kościele. W krużganku kościoła Kapucynów na firadecznynie znaleziono babkę kościelną Annę Zemitzkową z głową zranioną. Zamach na jej życie nie tam jednak był spełniony, lecz w samym kościele w pobocznej nawie katedry, gdzie babka ta zwykła siadywać, i gdzie posadzka była mocno krwią zbroczona. Czy staruszka miała jeszcze na tyle sił po otrzymaniu uderzenia w głowę tępym narzędziem, że się chciała wydostać z kościoła doszła do tego miejsca gdzie ją znaleziono, czy też zabójca tam ją zawłókł, tego nie można dotrzeć, bo zraniona nie odzyskała przytomności, aby mogła poezynić zeznania. Zabójstwo popełnionem było dla zrabowania ołtarza Matki Boskiej, w bogate przyozdobionego wota. Świętokradzca oderwał od obrazu złoty łańcuch, 20 dukatów wazę z krzyżem, inny łańcuch złoty z kamieniem w środku, trzy sznury nasładowanych pereł wielkości grochu, długi sznur drobnych prawdziwych pereł, sznur koralu, dwa sznury z medali i pieniędzy nawleczonych na uszka, kilka pierścieni i pierścionków. Znalaziono porozszypwane na ziemi perły, granaty i koral, gdyż zbrodniarz zapewne szarpnąwszy wota, potargał sznury. Zbrodni tej dokonano między 9tą a 10tą rano. W skutku sprofanowania kościoła, zamknięto fakowy, i dopiero otwarza go po oczyszczeniu i nowem poświęceniu.

(Fiakrzy ukarani.) C. k. dyrekcya policyi we Lwowie ukarała w miesiącu sierpniu b. r.: za opilstwo doróżkarza Nr. 103; za jazdę po klombach w ogrodzie jezuitckim fiakra Nr. 9; za eksces uliczny fiakra Nr. 7; za zastąpienie drogi doróżkarza Nr. 38, za odmówienie jechania doróżkarza Nr. 2, za nieostrożną jazdę fiaków Nr. 8, 9, 10, 14, 20, 21, 26, 31, 34, 35, doróżkarzy Nr. 45 i 58, za nieposłuszeństwo zleceniom urzędowym fiaków Nr. 6, 20, 24, 44, doróżkarzy Nr. 109, 124, za niedotrzymanie terminu jazdy fiakra Nr. 17; za zostawienie koni bez dozoru doróżkarza Nr. 45, za nieprzyzwoite zachowanie się w obec jadącego gościa doróżkarza Nr. 91.

(Dziecko opuszczone.) We Lwowie na przedmieściu grodeckim straż policyjna znalazła d. 31. lipca b. r. dziecko pięci letnie 1½ roku liczące, mające tylko koszulę na sobie. Oddano je do urzędu landwójtowskiego 2giej części, gdy zaś poszukiwanie rodziców tego dziecka było bezskuteczne, oehrzeczono je w kościele św. Anny i pod imieniem Olgi Lipskiej oddano pod opiekę gminy miejskiej. — Dziecko to ma włosy jasne, oczy błękitne, było bardzo zniezdnie i miało wrzody na twarzy. Wiadomości co do pochodzenia tego dziecka winny być zakomunikowane władzy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 2. września. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męcz pszenicy (83 H) 2 zł. 95 c.; żyta (78 H) 1 zł. 54 c.; jęczmienia (70 H) 1 zł. 30 c.; owsa (49 H) 1 zł. 17 c.; hreczki 1 zł. 73 c.; grochu 1 zł. 75 c.; kartofli 1 zł. 19 c.; suntu maki pszenicznej 5½ c., żytniej 4 c., masa piwa lepszego 22 c., zwykłego 20 c., wódki 18 stop. 80 c., 15 stop. 36 c., 1 H masła 48 c., smalcu 32 c., łożu 20 c.; cetnar siana 1 zł. 41 c., okłotów 99 c.; sąg drzewa bukowego 10 zł. 68 c., sosnowego 8 zł. 10 c.

Ostatnia poczta.

Tryest, 1. września. Z Alexandryi donoszą pod dniem 31. sierpnia: Parowiec Lloyda „Adria“ ugrzązł na mieliźnie pod Capo Caffed (u wyspy Cyperu), musiał wyrzucić w morze 400 beczek towarów, ażeby się wydostać na morze, i zawinął tu dopiero wczoraj dla naprawy.

Berlin, 1. września. Otrzymany tu telegram z Gene wy donosi, że Ferdynand Lassalle raniony został śmiertelnie w pojedynku w poniedziałek w południe i umarł dnia wczorajszego. — *Provincialcorrespondenz* pisze: Monarchowie Austrii i Prus chcą zachować szczerą przyjaźń związkową, przekonani, że na tem zyskają nie tylko własne ich państwa, ale i Niemcy. W takim razie niepotrzebuje Austrija wcale patrzeć z zawiścią na wzrost potęgi, jaki zapewni Prusom przyszły ich stosunek do nowego Szleswik-Holsztynu, a Prusy niebędą potrzebowały przewycięzać się, ażeby popierać silnie Austrię w dopełnieniu jej niemieckiego zadania na południu i na południowym wschodzie. — Ten sam dziennik pisze: Po terażniejszym przywróceniu związku celnego będą musiały Prusy okazać szczerą przyjaźń dla Austrii także i tem, że będą starać się

wszelkim sposobem o jak najściślejszy związek handlowy na podstawie wzajemnego obrotu handlowego. Nie można też przypuszczać, ażeby od dopełnienia pewnych warunków w tym względzie miało zależeć w ogóle dalsze spóldziałanie Prus i Austrii.

Kiel, 1. września. Na bankiecie, który wyprawiali dygnitarze miasta, byli obecni także książę Fryderyk Karol i wiele oficerów. Wychylano między innymi także toasty na cześć króla pruskiego, księcia Fryderyka, floty pruskiej, armii pruskiej, floty austriackiej i armii austriackiej.

Berlin, 1. września. (Telegram z *Presse*). Donoszą ztąd, że Cesarz rosyjski upraszał Króla pruskiego o przedłużenie pobytu w Baden-Baden dlatego, iżby później mogli zjechać się obadwaj Monarchowie w Darmstadtzie.

Turyń, 1. września. (Telegram z *Presse*). Wiktor Emanuel i książę Kuza spodziewani są w jesieni w Paryżu.

Kopenhaga, 1. września. (Tel. z *Presse*). Rada państwa została dziś zamknięta. Po skończeniu dzisiejszego posiedzenia rady stanu wysłani zostali kurjery gabinetowi z depeszami do Wiednia i Petersburga. — Wielki Książę Następca tronu rosyjskiego, przybył do Kopenhagi.

Madryt, 31. sierpnia. Madrycka *Correspondencia* ogłasza następujące oświadczenie: „Niktóre dzienniki francuzkie utrzymywały, jakoby celem podróży Króla hiszpańskiego do Paryża było między innymi ułożenie podstawy hiszpańsko-francuzkiego traktatu handlowego. Twierdzenie to jest bezzasadne. Przecież Król nie miał żadnych konferencji ani z panem Behic, ani z p. Rouher, ani też z p. Drouyn de Lhuys, co jednak byłoby nastąpiło, gdyby rzeczywiście chodziło o podobny projekt.“

TEATR.

Dzisiaj teatr niemiecki: „Der Troubadour“, wielka opera romantyczna w 4 oddziałach. Pierwszy występ pani Karoliny Denemy Ney i pana Karola Norbert.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. września.

Hotel George: PP.: Balus J., z Moldawy. — Jenny F., z Kijowa. — Kosielski L., z Rosyi. — Niedzielski A., z Zabielee. — Pilitowski J., z Bessarabii. Hotel europejski: Stecki W., z Srodopolec. — Pietruski K., z Rudy. Hotel Langa: Amster L., z Czernowiec. Hotel angielski: Agopsowicz Chr., z Grocholec. — Falkowski Mich., z Głuchowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. września.

PP.: Wojciechowski W., do Dąbrowy. — Jenny Fryd., do Rosyi. — Hr. Mięczyński A., do Kijowa. — Surawski A., do Sosenia. — Obertyński Kaz., do Udnowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. września.

Godzina	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.62	+ 11.2	80.9	zachodni	sl. pogoda
2. god. po poł.	327.3	+ 18.8	79.1	—	pochmurno
10. god. wiecz.	327.32	+ 13.2	78.4	—	pogoda

Kurs lwowski.

Dnia 2. września

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	35	5	42
Dukat cesarski	5	33	5	44
Półimperyal zł. rosyjski	9	30	9	42 1/2
Rubel srebrny rosyjski	1	77	1	79
„ papierowy rosyjski	1	51	1	53
Talar pruski	1	70	1	72
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	74	75	75	45
„ „ m. k. za 100 zł.	78	23	79	22
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	74	58	75	28
5% Pożyczka narodowa	79	50	80	25
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	254	63	256	25

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 2. września.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	05
5% pożyczka narodowa	80	10
Losy z 1860 roku	94	75
Akcyje banku wiedeńskiego	776	—
„ „ kredytowego	189	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	113	81
Srebro	113	65
Dukat pojedynczy	5	44

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)	
A. Państwa.	pien. towar.
W austr. wal. po 5%	67.30 67.40
„ „ bez kuponów	—
zwrotny po 5%	97.75 97.90
% pożyczki narod. z proc.	—
od stycznia do lipca po 5% 79.85	80.—
od kwiet. do paźd. po 5% 80.—	80.10
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—
Metaliki po 5%	71.30 71.40
Metaliki z proc. od maja do	—
listopada po 5%	71.30 71.40
ditto. po 4 1/2%	63.35 63.75
ditto. „ 4%	56.25 56.75
ditto. „ 3%	42.25 42.40
ditto. „ 2 1/2%	35.— 37.—
ditto. „ 1%	14.20 14.40
Przez. do wyl. z r. 1839	—
całe losy	154.— 155.—
Przez. do wyl. z r. 1839	—
piąta część losów	149.50 150.50
Przez. do wyl. z r. 1854	88.75 89.25
Przez. do wyl. z r. 1860	—
po 500zł.	94.90 95.10
Przez. do wyl. z r. 1860	—
po 100 zł.	96.20 97.—
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50 18.—
Wylas. obl. dawn.	67.— 67.50
dlugu państ.	63.— 63.50
„ 4%	56.— 56.50
„ 3 1/2%	49.— 49.50
„ 3%	—
Przez. do los. obl.	56.— 58.—
dawn. dlugu państ.	49.— 51.—
z proc. w kraju	44.— 46.—
„ 1 1/2%	39.— 40.—
„ 1%	71.50 72.—
ditto. z procent.	67.25 67.75
za granicą	60.— 60.50
B. Krajów koronnych.	
Niższej Austrii	89.— 89.50
Wyz. Aust. i Salcb.	89.— 89.50
Czech	93.— 94.—
Morawii	93.— 94.—
Szlaska	89.— 90.—
Styrii	89.— 89.50
Tyrolu	—
Kar., Krainy i Wyb.	87.— 88.50
Węgier	73.50 74.50

2. Stan oblig. domestykain.	
Po 3% za 100 zł.	26.50 27.50
„ 2 1/2% „ 100 „	22.50 23.—
„ 2 1/4% „ 100 „	20.— 20.50
„ 2% „ 100 „	18.— 18.50
„ 1 3/4% „ 100 „	15.75 16.25
3. Akcyje. (Za sztukę.)	
Banku narodowego	777.— 779.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	190.20 190.40
Niż.-austr. tow. eskoml.	618.— 622.—
Póln.kol. po 1000 zł. m. k. 1931.—1933.—	—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	197.75 198.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. men. konw.	135.75 136.—
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	122.25 122.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— 147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 150 zł. (90%)	245.— 247.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	256.50 257.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—
ditto II. emis. po 200zł. m. k.	—
Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k.	710.— 715.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	239.— 240.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. men. konw.	195.— 200.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)	
Banku (6let. z r. 1857 po 5% . . . . .)	—
narod. (10let. „ 1857 po 5% 102.50 103.—)	—
w m. k. (przeznaczone do los. po 5% . . . . .)	92.— 92.50
Banku (na 12 m. 5% . . . . .)	—
narod. (przezn. do losow. w. a. wania po 5% . . . . .)	88.— 88.15
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.— 75.50
5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.	
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.— 97.25
ditto ditto w srebr. upr. za 100 zł. w. a.	87.— 88.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	— 82.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	112.50 114.50
Kol. lomb. wen. po 500 fr.	113.— 113.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	94.— 94.50
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	89.50 90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.50 81.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.— 97.50
Lloyda za 100 zł.	91.— 92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	91.50 92.—
Połud. póln. kolejkom po 5% za 100 zł.	77.50 78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	96.50 97.—

6. Losy. (za sztukę.)	
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128.70 128.90
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	85.50 86.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	195.50 196.00
„ „ po 50 zł. m. k.	48.— 49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	25.— 25.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98.— 99.—
Salma „ 40 „ „	30.75 31.—
Palfiego „ 40 „ „	28.25 28.75
Clarego „ 40 „ „	25.50 26.—
St. Genois „ 40 „ „	24.— 25.—
Windischgrätz 20 zł. „	18.50 19.—
Waldsteina 20 „ „	17.— 17.50
Keglevicha 10 „ „	13.— 13.50
7. Weksle. (Na 3 miesiące.)	
Amsterdam za 100 zł. hol.	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	96.— 96.—
Berlin za 100 tal.	—
Wrocław za 100 tal.	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	96.— 96.—
Genua za 100 lir. piem.	—
Hamburg za 100 M. B.	85.40 85.60
Lipsk za 100 tal.	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	44.95 44.95
Londyn za 10 fl. szt.	113.60 113.80
Lugdun za 100 fr.	—
Medyolaa za 100 lir. wł.	44.90 45.—
Marsylia za 100 fr.	44.05 45.10
Paryż za 100 fr.	45.10 45.15
Praga za 100 zł. w. a.	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—
(31 dni po ukazaniu.)	
Bukareszt za 100 piast. woł.	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—
Kursy gotowe.	
Dukaty ces. men.	5.43 1/2 5.44 1/2
ditto. pełnej wagi	5.43 1/2 5.44 1/2
Korona	15.70 15.75
20frankówka	9.14 9.16
Rosyjski imperyal	9.35 9.38
Talar związkowy	1.69 1/2 1.70 1/2
Srebro	113.35 113.65
Kurs korony w e. k. kasach 13zł. 50c	—